

# مجله علوم و صنایع غذایی ایران

سایت مجله: [www.fsct.modares.ac.ir](http://www.fsct.modares.ac.ir)



مقاله علمی پژوهشی

## تأثیر شدت قهوه‌ای شدن بر ویژگی‌های بین‌سطحی کانژوگه صمغ ژلان - پروتئین سویا حاصل از واکنش مایلارد

یاسمون لوائی<sup>۱</sup>، مهدی وریدی<sup>۲\*</sup>، مجید نوش‌کام<sup>۳</sup>

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

۲- دانشیار، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

۳- پژوهشگر پسادکتری، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

### چکیده

### اطلاعات مقاله

تاریخ های مقاله :

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۳

هدف از این پژوهش بررسی تأثیر شدت قهوه‌ای شدن واکنش مایلارد بر ویژگی‌های بین‌سطحی سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با ایزوله پروتئین سویا بود. برقراری اتصال کووالانسی بین ایزوله پروتئین سویا و صمغ ژلان از طریق شدت قهوه‌ای شدن تأیید و سپس کانژوگه‌های پروتئین-پلی‌ساقارید حاصل با استفاده از روش خوشبندی سلسه مراتبی تجمعی وارد به سه خوشه با شدت قهوه‌ای شدن بالا، متوسط و پایین طبقه‌بندی شدند. در ادامه، ویژگی‌های امولسیون کنندگی (ظرفیت امولسیفاری، پایداری امولسیون و درصد پروتئین جذب شده)، پایداری حرارتی و رفتار رئولوژیکی سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با خوشه‌های فوق مورد ارزیابی قرار گرفت. ظرفیت امولسیفاری و پایداری امولسیون‌های روغن در آب، به طور مؤثرتری توسط کانژوگه ایزوله پروتئین سویا-صمغ ژلان با شدت قهوه‌ای شدن بالا افزایش یافت که بیانگر نرخ مهاجرت و جذب سریع‌تر و متعاقباً درصد پروتئین جذب شده بالاتر این کانژوگه به فصل مشترک و همچنین تشکیل لایه ضخیم، پیوسته و ویسکوالاستیک همراه با ممانعت فضایی بالاتر در فضای بین‌سطحی آن بود. علاوه بر آن ویسکوزیته ظاهری امولسیون‌ها در حضور کانژوگه با شدت قهوه‌ای شدن بالاتر، به طور معنی‌داری بیشتر از سامانه‌های پایدار شده با سایر کانژوگه‌ها بود. اگر چه؛ پایداری حرارتی امولسیون حاوی کانژوگه با شدت قهوه‌ای شدن بالا در مقایسه با همتایان دیگر کمتر بود. بنابراین واکنش مایلارد در شرایط ملایم و کنترل شده با حداقل تشکیل ترکیبات نهایی می‌تواند منجر به بهبود ویژگی‌های بین‌سطحی پروتئین سویا به منظور بهبود کاربرد آن در صنعت مواد غذایی گردد.

کلمات کلیدی:

فعالیت بین‌سطحی،

پروتئین سویا،

صمغ ژلان،

کانژوگه مایلارد،

شدت قهوه‌ای شدن.

DOI: 10.52547/fsct.19.124.1

DOR: 20.1001.1.20088787.1401.19.124.6.3

\* مسئول مکاتبات:

m.varidi@um.ac.ir

بیولوژیکی متنوع نسبت به سورفاکتانت‌ها و پلیمرهای مصنوعی دارای برتری می‌باشد [۱۳-۱۴]. از طرفی افزایش فراینده جمعیت همراه با رشد اندک منابع حیوانی که نتیجه‌ی مستقیم آن برهم خوردن توازن نظام عرضه و تقاضا می‌باشد مشکلات جدی نظیر کمبود پروتئین‌های حیوانی و به تبع آن افزایش قیمت را در پی داشته است [۱۵-۱۶]. بهترین راهکار جهت جبران این کمبود استفاده از گیاهان به عنوان منبع تأمین پروتئین می‌باشد که منجر به کاهش چالش‌هایی نظیر مشکلات زیست محیطی (تولید کمتر گازهای گلخانه‌ای)، مصرف انرژی و آب نیز در عصر حاضر می‌گردد [۱۷].

از مهم‌ترین منابع گیاهی این جایگزین می‌توان به گلاسین‌ماکس<sup>۶</sup>-گیاه سویا- اشاره کرد که گیاهی روغنی از خانواده لگومینوزه<sup>۷</sup> می‌باشد [۱۸]. مهم‌ترین پروتئین با قوی‌ترین پروتئین دانه سویا می‌باشد [۱]. این پروتئین با گیاهی ویژگی امولسیون کنتدگی نسبت به سایر پروتئین‌های گیاهی [۱۹] به علت ارزش تغذیه‌ای بالا، در دسترس بودن، قیمت پایین، خواص عملکردی مطلوب، و همچنین اثرات سلامتی بخش مانند جلوگیری از سرطان و افزایش فشار خون همواره مورد توجه صنعت گران غذا بوده است [۱۸]. بتا-کانگلاسینین (VS) و گلاسینین (S) دو جزء اصلی تشکیل دهنده پروتئین سویا هستند که بیش از ۷۰ درصد محتوای کل پروتئین دانه سویا را شامل می‌شوند [۲۰]. حلالیت ضعیف به ویژه در pH=4-6 [۲۱] و ساختار کروی و فشرده پروتئین‌های سویا به دلیل پایداری کنفورماتیونی ناشی از پیوندهای دی‌سولفیدی و هیدروژنی همراه با انعطاف‌پذیری مولکولی پایین، ویژگی‌های بین‌سطحی و امولسیون‌کنتدگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار داده است که منجر به بروز خواص عملکردی ضعیف آن در مقایسه با پروتئین‌های نسبتاً انعطاف‌پذیر مانند کازئین می‌شود [۲۲]. به طور کلی پروتئین‌ها از طریق اثر هیدروفوپویی به فضای بین‌سطحی مهاجرت کرده و با کاهش کشش سطحی بین ذرات آب و روغن و متعاقباً تشکیل لایه سطحی ویسکوز و پیوسته سبب تشکیل امولسیون می‌گردد، اما چون عامل پایداری سیستم عمدتاً دافعه الکترواستاتیکی می‌باشد که حساس به فاکتورهای محیطی (مانند pH، قدرت یونی و حرارت) است، بنابراین وابستگی به شرایط محیطی به عنوان عامل محدودکننده به

6. Glycine max  
7. Leguminosae

## ۱- مقدمه

واکنش مایلارد<sup>۱</sup> (که همچنین کانژوگاسیون مایلارد<sup>۲</sup> یا گلایکه شدن<sup>۳</sup> نیز نامیده می‌شود)، واکنشی تراکمی<sup>۴</sup> بین کربن الکتروفیل گروه کربونیل قند احیا کننده و گروه اپسیلن آمینو لیزین، و یا به میزان کمتر، گروه آلفا آمینو بخش N-ترمینال زنجیره پیتیدی و یا گروه‌های ایمیدازول، ایندول و گوانیدین اسیدهای آمینه هیستیدین، ترپیوفان و آرژنین می‌باشد [۱]. در سال‌های اخیر واکنش مایلارد توجه زیادی را به عنوان یک روش ساده، طبیعی و غیر سمی برای تبدیل پروتئین‌ها به اشکال پایدارتر و به نوبه خود، برای بهبود ویژگی‌های تکنولوژیکی آن‌ها، مانند فعالیت امولسیون کنتدگی [۲]، پایداری امولسیون [۳]، پایداری حرارتی [۴] و حلایت [۵] دریافت کرده است. نکته قابل توجه در این روش این امر می‌باشد که محصولات واکنش مایلارد<sup>۵</sup> بر اساس مرحله واکنشی که در آن شکل می‌گیرند، می‌توانند برای ویژگی‌های مختلف غذایی سودمند و یا مضر باشند [۶]. بهبود خواص تکنولوژیکی-عملکردی پروتئین‌ها طی مرحله اولیه واکنش مایلارد و تحت شرایط ملایم و کنترل شده انجام می‌گردد [۷-۶]. تنظیم و برقراری این شرایط پژوهشگران را با چالش‌های جدی رو به رو کرده است. پیشرفت گسترده واکنش مایلارد علاوه بر پلیمریزاسیون پروتئین‌ها و متعاقباً اثرات سوء بر ویژگی‌های عملکردی منجر به تغییرات رنگ بیش از حد و همچنین تشکیل ترکیبات نهایی نامشخص و مضر نیز می‌گردد که می‌تواند بیماری‌هایی نظیر نارسایی مزمن کلیه، دیابت و آنزایر را در پی داشته باشد [۱، ۸-۱۰]. بنابراین کنترل واکنش مایلارد در مراحل ابتدایی واکنش به منظور جلوگیری از پیامدهای نامطلوب آن ضروری به نظر می‌رسد [۱۱، ۱].

در سال‌های اخیر با افزایش تمایل مصرف کنتدگان به سمت مواد غذایی طبیعی‌تر، امولسیون‌های روغن در آب پایدار شده با بیوپلیمرهایی نظیر پروتئین‌ها به طور گسترده‌تری در صنعت غذا به کار گرفته شده‌اند [۱۲]. فعالیت امولسیفایری پروتئین‌ها به دلیل ارزش غذایی بالاتر، سمیت کمتر، زیست سازگاری، زیست تخریب پذیری، عملکرد تکنولوژیکی و ویژگی‌های

1. Maillard reaction
2. Maillard conjugation
3. Glycation
4. Condensation reaction
5. Maillard reaction products (MRPs)

تشکیل و پایداری سامانه‌های امولسیونی روغن در آب پایدار شده با پروتئین‌ها به کار رود.

این مطالعه با هدف بررسی ویژگی‌های امولسیون کنندگی، پایداری حرارتی و رفتار رئولوژیکی سامانه‌های امولسیونی تثیت شده با کانژوگه‌های پروتئین سویا-صمغ ژلان در مقایسه با آنهایی که با پروتئین طبیعی تثیت شده بودند، انجام شد. بدین منظور پس از تأیید واکنش مایلارد، ابتدا کانژوگه‌ها از نقطه نظر شدت قهوه‌ای شدن با یکدیگر مقایسه و سپس به سه خوشه با شدت قهوه‌ای شدن بالا، متوسط و پایین طبقه‌بندی و نهایتاً ویژگی‌های مذکور سامانه‌های امولسیونی تثیت شده با سه خوشه فوق با یکدیگر مقایسه گردید. در این پژوهش به منظور کاهش مدت زمان گرمایش و حذف مرحله لیوفیلیزاسیون، بدون نیاز به کنترل رطوبت، واکنش مایلارد تحت شرایط مرطوب صورت پذیرفت.

## ۲- مواد و روش‌ها

### ۲-۱ مواد

ایزوله پروتئین سویا<sup>۳</sup> (SPI) با محتوای پروتئین ۹۰ درصد (بر پایه وزن خشک) از برنده یووانگ<sup>۴</sup> چین، LAGG حاوی حداقل ۸۵ درصد ژلان از شرکت آمستل<sup>۵</sup> هلند و روغن آفتابگردان از برنده اوپلا و از فروشگاه‌های محلی خریداری گردید. سولفات مس ۵ آبه، پتاسیم سدیم تارتارات، سدیم هیدروکسید، دی سدیم هیدروژن فسفات ۷ آبه، سدیم دی هیدروژن فسفات تک آبه، سدیم دودسیل سولفات و سدیم آزید از شرکت مرک آلمان<sup>۶</sup> و یا سیگما آمریکا<sup>۷</sup> تهیه شدند.

### ۲-۲- تهیه کانژوگه پروتئین سویا- صمغ ژلان

برای این منظور، SPI (۰/۱۰ درصد وزنی/حجمی) و LAGG (۰/۱۰، ۰/۲۰ و ۰/۳۰ درصد وزنی/حجمی) در محلول بافر فسفات سدیم (۱۰۰ میلی‌مولار، pH ۷) پراکنده و به مدت ۳ ساعت در دمای اتاق توسط همزن مغناطیسی (۱۰۰۰ دور در دقیقه) همزده شدند. به منظور جلوگیری از رشد میکروبی سدیم آزید (۵۰ پی بی ام) به محلول اضافه گردید. محلول بیوپلیمری پس از آپوشانی کامل (۱۲ ساعت، دمای ۴ درجه سانتی‌گراد)،

خصوص در ایمای نقش امولسیفاری پروتئین‌ها عمل می‌کند [۲۳-۲۴]. این محدودیت‌ها مانع عملکرد تکنولوژیکی و کاربردهای صنعتی ایده‌آل پروتئین سویا می‌گردند و اهمیت اصلاح آن را تأیید می‌کنند. همانطور که پیش‌تر ذکر شد یکی از روش‌های غلبه بر این محدودیت‌ها اصلاح غیر آنزیمی پروتئین‌ها از طریق کانژوگاسیون مایلارد تحت شرایط کنترل شده می‌باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد پایداری فیزیکی و شیمیابی امولسیون‌های روغن در آب با استفاده از گلایکاسیون پروتئین‌ها با کربوهیدرات‌ها در غالب موارد با موفقیت بهبود پیدا کرده است [۱۲]. نیمه پروتئینی کانژوگه جذب سریع خود را به سطح قطرات روغن فراهم می‌کند و جزء پلی‌ساقاریدی از درهم آمیختگی و بهم پیوستگی ذرات روغن از طریق دافعه استریکی و گاهی دافعه الکترواستاتیکی جلوگیری می‌کند [۲۵]. در این پژوهش از صمغ ژلان کم آسیل<sup>۸</sup> (LAGG) به منظور گلایکاسیون پروتئین سویا استفاده شده است.

صمغ ژلان از تخمیر هوایی باکتری اسپینیگومونناس الود<sup>۹</sup> به دست می‌آید [۲۶]. مونوساکاریدهای D - β - گلوکز، D - گلوكورونیک اسید و L - α - رامنوز با نسبت مولکولی ۱:۱:۲ توالی تکرار شونده ساختار خطی این صمغ آنیونی می‌باشند [۲۷]. قدرت اجیاکنندگی ضعیفتر و ممانعت فضایی قوی‌تر این اگزوپلی‌ساقارید میکروبی در مقایسه با مونو و دی ساکاریدها می‌تواند منجر به کنترل بهتر توسعه واکنش مایلارد گردد که در راستای اهداف ذکر شده در بالا می‌باشد [۹-۸]. علاوه بر آن ژلان یک پلی‌ساقارید غیر سمی، زیست تحریب پذیر و زیست سازگار با رفتار شبیه پلاستیک است و بنابراین می‌تواند به عنوان یک ماده تشکیل دهنده فیلم، چسبنده، تغليظ کننده و پایدار کننده در طیف گسترده‌ای از محصولات غذایی استفاده گردد [۱۲]. این صمغ به علت توانایی تشکیل ژلهای قالبی در غلظت‌های بسیار پایین به طور گسترده در فرمولاسیون مواد غذایی و دارویی به کار گرفته شده است [۲۸]. همچنین قابل توجه است که ژلان می‌تواند تشکیل شبکه خودآرا در ناحیه بین‌سطحی بدهد و متعاقباً سامانه‌های کف یا امولسیون محور را از طریق دافعه الکترو- استریکی بین قطرات پایدار کند [۲۹]. بنابراین ژلان می‌تواند به عنوان یک ترکیب ایده‌آل برای کمک به بهبود

3. Soy protein isolate

4. Yuwang

5. Amstel Products BV Co.

6. Merck Co. (Darmstadt, Germany)

7. Sigma-Aldrich Co. (St Louis, MO, USA)

1. Low acyl gellan gum

2. Sphingomonas elodea

خوشبندی سلسله مراتبی به روش تجمعی بدین صورت می‌باشد که در وهله اول هر یک از داده‌ها در گروه‌هایی مجزا قرار می‌گیرند (به تعداد داده‌ها خوش وجود دارد). رویکرد این روش از پایین به بالا می‌باشد. با شروع از پایین، در هر مرحله دو خوش نزدیک به هم (بر اساس متريک فاصله) با يكديگر تجمعی شده و یک خوش جدید تشکيل می‌دهند. خوش‌های جدید در سطح‌های بالاتر قرار گرفته و پس از محاسبه مجدد فاصله بین آنها اين روند تكرار می‌شود. در مطالعه حاضر اين فرآيند تا زمانی تكرار شد که تنها ۳ خوش باقی ماند. لازم به ذکر است که با ارزیابی نمودار فاصله تجمعی و به کمک نرمافزار، مقدار منطقی برای تعداد خوش‌ها به دست می‌آيد. همچنین برای اين که مشخص گردد کدام خوش‌ها باید با يكديگر تجمعی شوند نياز است معياری از تفاوت بین خوش‌ها تعريف گردد. در اين مطالعه متريک فاصله، مربع فاصله اقلیدسی در نظر گرفته شد [۳۲].

## ۲-۵- تهيه امولسيون روغن در آب پايدار شده

### با کانژوگهای پروتئين سويا-صمع ژلان

امولسيون‌های پايدار شده با کانژوگهای منتخب پروتئين‌پلي‌ساكاريد بر اساس روش Nasrollahzadeh و همکاران [۳۳] با اندکي تغيير تهيه شدند. بدین منظور ۲۵ ميلی‌ليتر فاز آبي (نمونه‌های منتخب مرحله خوشبندی، ۱ ميلی‌گرم در ميلی‌ليتر غلظت پروتئين) با ۸/۳ ميلی‌ليتر فاز روغنی به کمک دستگاه اولتراتوراکس (Ultra-Turrax T25, IKA-Labortechnik, Staufen, Germany) به مدت ۱ دقیقه در ۱۰۰۰۰ دور در دقیقه در دمای محیط هوموژن شدند. قابل توجه است که امولسيون پايدار شده با SPI طبیعی به عنوان نمونه كتربل در نظر گرفته شد.

## ۲-۶- رفتار رئولوژيکي

ویژگی‌های رئولوژيکی سامانه‌های امولسيونی ثبت شده با کانژوگهای مايلارد و محلول SPI (۱ ميلی‌گرم بر ميلی‌ليتر LVDV III- (ULTRA, Brookfield, Middleboro, MA, USA و در دمای محیط تعیین گردید. اندازه‌گيری‌ها با اسپیندل‌های LV2 و در محدوده نرخ برشی ۱۰۰-۰ بر ثانية انجام شد. معادله قانون توان بهترین مدل جهت برآذش داده‌های تنش

مجدداً تا رسیدن به دمای اتاق همزده شد و سپس در صورت نياز مقدار pH به کمک HCl و يا NaOH ۰/۱ نرمال بر ۲۵ روی ۷ تنظيم گردید. در ادامه لوله‌های آزمایش حاوي ۹۰ ميلی‌ليتر مخلوط فيزيكي پروتئين-صمغ ژلان در دمای ۳۰ درجه سانتي‌گراد به مدت ۶۰ و ۹۰ دقیقه به کمک بن ماري تحت حرارت دهی مرتبط قرار گرفتند. به منظور توقف واکنش، نمونه‌ها به سرعت تا رسیدن به دمای محیط در حمام آب - يخ سرد شدند. در نهايىت، کانژوگهای آماده شده (SPI-LAGG) قبل از استفاده به عنوان امولسيفایر کارآمد در دمای ۴ درجه سانتي‌گراد نگهداري شدند. لازم به ذکر است که ديسپرسيون SPI طبیعی به عنوان نمونه شاهد در نظر گرفته شد.

## ۲-۳- پيشرفت قهوهای شدن

ارزیابی میزان جذب در ناحیه مرئی ( $A_{420nm}$ ) به منظور تأیید واکنش مايلارد و همچنین بررسی میزان پيشرفت واکنش به سمت تشکيل محصولات نهايی واکنش (ملانوئیدین) توسيط Biochrom WPA (Lightwave UV/VIS, S2000, Cambridge, UK مطابق با روش Guan و همکاران [۳۰] با اندکي تغيير اندازه‌گيری گردید. لازم به ذکر است که جفت‌های متناظر گلايکه نشده کانژوگهایها به عنوان نمونه شاهد در نظر گرفته شدند [۳۱]. در صورت نياز، نمونه‌ها با بافر فسفات سدیم (۷ pH، ۱۰ ميلی‌مولار) رقيق شدند.

۲-۴- خوشبندی کانژوگهای ايزوله پروتئين سويا-صمع ژلان بر اساس شدت قهوهای شدن پس از ارزیابی میزان پيشرفت واکنش به سمت تولید ترکیبات نهايی، به منظور مطالعه حداکثر تفاوت تیمارها در پارامترهای مورد بررسی، طبقه‌بندی کانژوگهایها بر اساس شدت قهوهای شدن<sup>۱</sup> (BI) با استفاده از روش خوشبندی سلسله مراتبی<sup>۲</sup> (HAC) با روش تجمعي وارد<sup>۳</sup> و به کمک نرمافزار استاتس گرافيكس<sup>۴</sup> (نسخه ۱۸) صورت پذيرفت. در اين روش ۳ خوش از ۹ مشاهده (تیمار) موجود در مرحله قبل، با سطوح قهوهای شدن بالا، متوسط و پایین ايجاد شد. خوش‌ها گروه‌هایی از مشاهدات با ویژگی‌های مشابه هستند. اساس

1. Browning Index

2. Hierarchical Agglomerative Clustering

3. Ward

4. Statgraphics Centurion v18

محلول حاصل به کمک دستگاه اسپکتروفوتومتر در طول موج ۵۴۰ نانومتر قرائت گردید و سپس درصد جذب پروتئین بر اساس معادله زیر محاسبه شد:

$$\text{جذب مخلوط اولیه پروتئین} \times 100 = \frac{\text{جذب نمونه امولسیون} - \text{جذب مخلوط اولیه پروتئین}}{\text{جذب مخلوط اولیه پروتئین}} \times 100\%$$

## ۹-۹- ارزیابی پایداری حرارتی امولسیون

پایداری حرارتی امولسیون‌های ثبت شده با کانژوگهای مایلارد و SPI حرارت داده نشده مطابق با روش Varidi و Nooshkam [۱۲] همراه با اصلاحات جزئی انجام شد. بدین منظور نمونه‌های امولسیونی در حمام آب در دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۳۰ دقیقه حرارت داده شدند. پس از خنک شدن نمونه‌ها، مطابق با بخش ۷-۲ پایداری حرارتی سامانه‌های امولسیونی به صورت میزان جذب در طول موج ۵۰۰ نانومتر اندازه‌گیری و با یکدیگر مقایسه گردید.

## ۱۰-۲- آنالیز آماری

نتایج آزمون شدت قهوه‌ای شدن به صورت طرح کاملاً تصادفی در قالب فاکتوریل با دو فاکتور نسبت ژلان به پروتئین (در ۳ سطح) و زمان حرارت دهنده (در ۳ سطح) و با حداقل دو تکرار مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در ادامه پس از خوشبندی تیمارها، نتایج به صورت طرح کاملاً تصادفی و با یک فاکتور شدت قهوه‌ای شدن (۳ سطح؛ بالا، متوسط و پایین) با استفاده از نرم‌افزار Minitab (نسخه ۱۶) آنالیز شد. لازم به ذکر است که مقایسه میانگین تیمارها در صورت معنی‌داری با استفاده از آزمون توکی ۲ در سطح ۵ درصد انجام شد.

## ۳- نتایج و بحث

### ۳-۱- پیشرفت قهوه‌ای شدن

ارزیابی تشکیل ترکیبات نیتروژن‌دار قهوه‌ای رنگ ساده‌ترین نتیجه قابل اندازه‌گیری واکنش مایلارد می‌باشد که به عنوان یک شاخص بصری از مرحله پیشرفتی واکنش مایلارد در نظر گرفته می‌شود و اغلب به منظور سنجش میزان گسترش واکنش مورد استفاده قرار می‌گیرد [۳۸]. تغییرات در BI کانژوگهای SPI-

برشی و نرخ برشی با استفاده از نرم‌افزار اسلاید رایت پلاس<sup>۱</sup> (نسخه ۱/۰) بود.

$$\tau = K \gamma^n$$

در این معادله،  $\tau$ ،  $K$ ،  $\gamma$  و  $n$  به ترتیب نشان‌دهنده تنش برشی (Pa)، ضریب قوام ( $\text{Pa s}^n$ ) و شاخص رفتار جریان (بدون بعد) می‌باشند. علاوه بر این ویسکوزیتی ظاهری تمام سامانه‌ها در نرخ‌های برشی ۴۰، ۵۰ و ۶۰ بر ثانیه اندازه‌گیری و مقایسه گردید.

**۷-۲- فعالیت امولسیفایری و پایداری امولسیون**  
خواص امولسیون کنندگی نمونه‌ها بر اساس روش Pearce و Kinsella [۳۴] با برخی اصلاحات اندازه‌گیری شد. بر این اساس ۱۰۰ میکرولیتر از بخش انتهایی لوله‌های آزمایش حاوی نمونه‌های امولسیونی در زمان‌های صفر و ۳۰ دقیقه برداشت شد و بلافالصله با ۵ میلی‌لیتر محلول سدیم دودسیل سولفات ۱/۰ درصد وزنی/ حجمی رقيق گردید. فعالیت امولسیفایری و پایداری سامانه‌های امولسیونی از طریق اندازه‌گیری مقادیر جذب محلول‌ها به ترتیب در زمان‌های صفر و ۳۰ دقیقه در طول موج ۵۰۰ نانومتر و با استفاده از اسپکتروفوتومتر (UV-

(2601, Rayleigh, China) انجام شد.

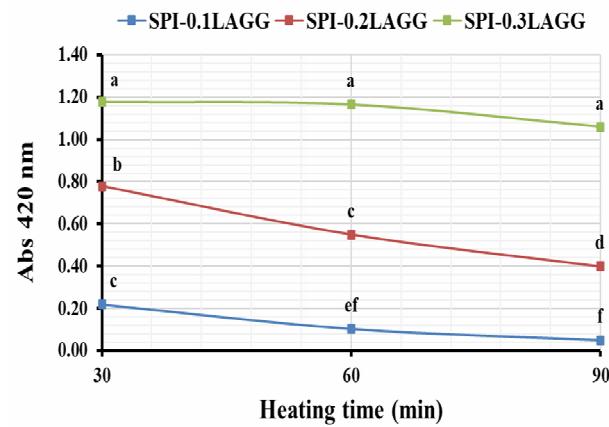
### ۸-۲- اندازه‌گیری درصد پروتئین جذب شده

#### در فضای بین‌سطحی

غاظت پروتئین بین‌سطحی به منظور ارزیابی پایداری امولسیون‌های روغن در آب به کار می‌رود و به میزان پروتئین جذب شده در واحد سطح فصل مشترک (میلی‌گرم در متر مربع)، زمانی که این سطح با پروتئین اشباع می‌گردد، اشاره می‌کند [۳۵]. درصد پروتئین جذب شده با توجه به روش ارائه شده توسط Zhou و همکاران [۳۶] و Setiowati و همکاران [۳۶] و همکاران [۳۷] با تغییرات جزئی انجام شد. بدین منظور، امولسیون‌ها (۳۳/۳ میلی‌لیتر) در ۷۱۰۰ برابر شتاب گرانشی به مدت ۴۵ دقیقه سانتریفیوژ شدند تا فاز روغنی (خامه‌ای) از فاز آبی به طور کامل تفکیک گردد. لایه خامه‌ای دور ریخته شد در حالیکه فازهای سرم و رسوب کرده (در صورت وجود) برای تعیین مقدار پروتئین از طریق روش بیورت با یکدیگر مخلوط شدند. در ادامه ۱ میلی‌لیتر از مایع رویی با ۴ میلی‌لیتر معرف بیورت ترکیب و پس از ۲۰ دقیقه ماندن در دمای محیط، جذب

تجزیه رنگدانه‌های قهوه‌ای در طول دوره‌های حرارت دهنی نیز می‌تواند توضیح دیگری برای این رویداد باشد [۲۹]. این در حالی است که Yáñez و همکاران [۴۳] اظهار داشتند با افزایش زمان حرارت دهنی هیچگونه تغییری در جذب ۴۰ نانومتر پروتئین‌های شیر طی گلیکوزیلاسیون مشاهده نشده است. اگرچه Guan و همکاران [۴۴] عدد جذب بالاتری را در طول موج ۴۰ نانومتر با افزایش زمان حرارت دهنی گزارش کردند. از سوی دیگر، با افزایش سطح ژلان در یک نسبت ثابت از پروتئین، جذب ۴۰ نانومتر سیستم به صورت معنی‌داری افزایش یافت ( $p < 0.05$ )؛ به طوریکه بیشترین و کمترین میزان جذب ناحیه مرئی به ترتیب در نسبت‌های ۱:۳ و ۱:۱ از سامانه‌های حاوی کانژوگه‌های SPI:LAGG حاصل گردید. باید در نظر داشت که احتمال تحرک مولکولی و برهمکنش بین پروتئین و پلی‌ساکارید و در نتیجه تشکیل گلیکوکانژوگه‌هایی با درجه گلایکاسیون بالاتر در سامانه‌های با محتوی ژلان ۰/۱ درصد نسبت به سامانه‌های محتوی ۰/۲ و ۰/۳ درصد ژلان به علت ویسکوزیته کمتر، بیشتر می‌باشد [۴۵]. از طرفی واکنش‌پذیری ترکیبات با وزن مولکولی بالاتر همراه با دافعه استریکی قوی‌تر، کمتر از همتایان با وزن مولکولی پایین‌تر می‌باشد [۸، ۴۶، ۹]. بنابراین به نظر می‌رسد سامانه‌های با محتوی ژلان ۰/۱ درصد احتمالاً به علت تشکیل گلیکوکانژوگه‌هایی با وزن مولکولی بالاتر در مرحله اولیه واکنش، با سرعت کمتری در واکنش‌های تبدیل محصولات آماده‌ری یا هینز به ترکیبات نهایی نسبت به سایر همتایان خود شرکت کردند و در نتیجه منجر به بروز کمترین میزان جذب سامانه مذکور شدند. لازم به ذکر است که حتی با وجود پروتئین در مخلوط اولیه نیز باید در نظر داشت که بخشنی از قهوه‌ای شدن مشاهده شده در نمونه‌ها می‌تواند ناشی از واکنش جانبی کاراملیزاسیون باشد که ممکن است همزمان با واکنش مایلارد رخ دهد [۴۴]. مطالعات نشان داده است بیشتر واکنش‌هایی که در قندهای خالص در دماهای بسیار بالا رخ می‌دهند، می‌توانند زمانیکه با اسیدهای آمینه واکنش نشان دهند، در دماهای بسیار پایین‌تر نیز رخ دهند [۳۹]. بنابراین مجموعه واکنش‌های قهوه‌ای شدن غیر آنزیمی (واکنش مایلارد و کاراملیزاسیون) می‌تواند منجر به افزایش جذب در ناحیه مرئی و توسعه رنگ قهوه‌ای شود [۴۷، ۴۴].

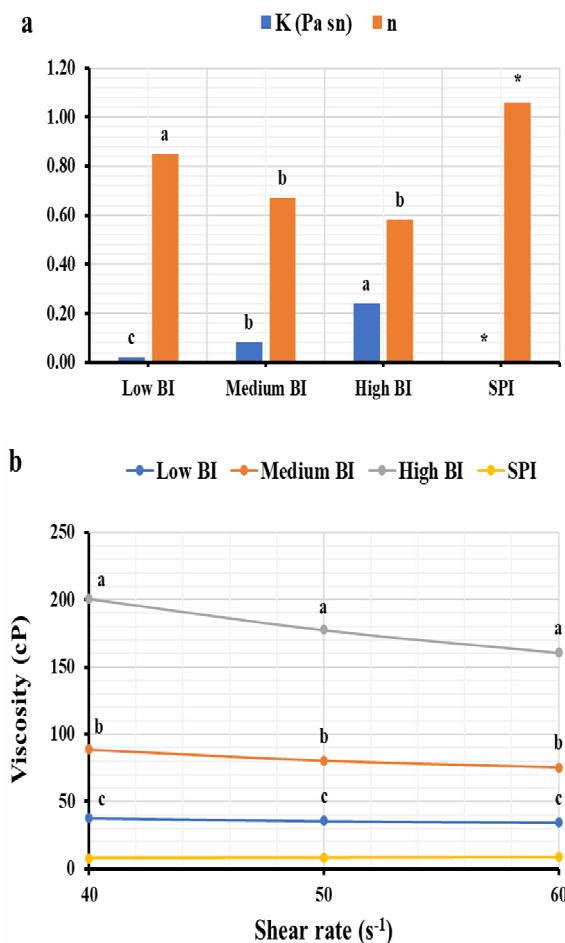
LAGG به عنوان تابعی از زمان حرارت دهنی و نسبت ژلان به پروتئین سویا در شکل ۱ نشان داده شده است. تغییرات میزان جذب در ناحیه مرئی (۴۰ نانومتر)، سنتز محصولات نهایی در طی پیشرفت واکنش را نشان می‌دهد. هر دو اثر اصلی سطح ژلان و مدت زمان حرارت دهنی بر جذب ۴۰ نانومتر معنی‌دار بود ( $p < 0.05$ ). توسعه رنگ قهوه‌ای با افزایش زمان حرارت دهنی کاهش و با افزایش غلظت ژلان افزایش یافت. بر این اساس بیشترین میزان جذب محصولات نهایی در سامانه SPI-LAGG; 1:3-30min و کمترین میزان جذب در سامانه SPI-LAGG; 1:1-30min بود. جذب ۴۰ نانومتر بالاتر کانژوگه‌های SPI-LAGG در زمان‌های ابتدایی واکنش ۳۰ دقیقه اول) به احتمال زیاد به دلیل سرعت واکنش بیشتر ناشی از حضور مقادیر بالاتر واکنش‌گرها در زمان‌های نخستین بود که منجر به تشکیل بیشتر محصولات اولیه و حد واسط به عنوان پیش‌ساز ترکیبات نهایی گشت [۴۰-۴۹].



**Fig 1** Browning intensity (BI) of SPI-LAGG conjugates during heating time.

علاوه بر آن باید در نظر داشت که کاهش pH طی واکنش کانژوگاسیون نیز می‌تواند منجر به محدودیت پیشرفت واکنش در طول زمان گردد. گزارش شده است که کاهش pH در طول واکنش مایلارد عموماً به دلیل تشکیل مواد اسیدی مانند فرمیک اسید و استیک اسید در مرحله میانی و مصرف گروههای آمینو در مراحل اولیه گلیکوزیلاسیون غیر آنزیمی است [۴۱]. در شرایط اسیدی به علت پروتونه شدن گروههای آمینو (افزایش  $\text{NH}_3^+$ ، واکنش پیوندی بین پروتئین و قند کاهش یافته و در نتیجه منجر به کاهش تشکیل محصولات اولیه و متعاقباً تبدیل آنها به محصولات نهایی می‌گردد [۴۲]. علاوه بر آن

دمای محیط نشان دادند که نمودار ویسکوزیته-سرعت برشی به خوبی گویای ویژگی واپسیه به برش بودن سیالات فوق می-باشد. اساساً کانژوگاسیون مایلارد منجر به تغییر رفتار نیوتینی امولسیون تثیت شده با محلول SPI (n~1) به حالت غیر نیوتینی ( $n < 1$ ) شد و  $\eta_{50}$  (ویسکوزیته ادراکی مایعات) نیز تا حدود ۲۱ برابر (سامانه امولسیونی حاوی کانژوگه BI بالا) نسبت به نمونه کنترل افزایش پیدا کرد. در توافق با نتایج ماء Varidi و Wen [۱۲] و همکاران [۴۸] نیز افزایش ویسکوزیته پس از کانژوگاسیون مایلارد را به ترتیب در سامانه‌های امولسیونی حاوی کانژوگه‌های ایزوله پروتئین آبپنیر-صمغ ژلان و ایزوله پروتئین سویا- لیتینان<sup>۱</sup> گزارش کردند. این در حالی است که کاهش ویسکوزیته پس از کانژوگاسیون مایلارد نیز در برخی مطالعات گزارش شده است [۴۹].

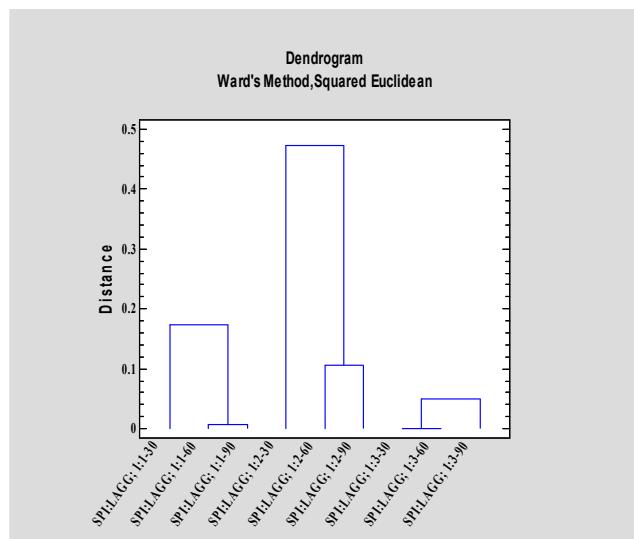


**Fig 3** Flow behavior indices (a) and apparent viscosity (b) of emulsions stabilized by SPI and SPI-LAGG conjugates (\* this treatment was not included in statistical analysis).

1. lentinan

### ۲-۳- خوشبندی گلیکوکانژوگهای ایزوله پروتئین سویا-صمغ ژلان کم آسیل بر پایه شدت قهوه‌ای شدن

همانطور که در شکل ۲ نشان داده شده است، هر خوشبند شامل ۳ مشاهده (۳۳/۳۳ درصد داده‌ها) بود. بر این اساس به ترتیب تیمارهای SPI:LAGG; 1:1-30,60,90min شماره ۱، SPI:LAGG; 1:2-30,60,90min شماره ۲، SPI:LAGG; 1:3-30,60,90min شماره ۳ قرار گرفتند. مطابق پیشنهاد ارائه شده توسط نرمافزار، تیمار منتخب از خوشبند شماره ۱، سامانه SPI:LAGG; 1:1-30min از SPI:LAGG; 1:2-30min و سامانه‌های SPI:LAGG; 1:3-30min از خوشبند شماره ۲ و خوشبند شماره ۳ برگزیده شدند.

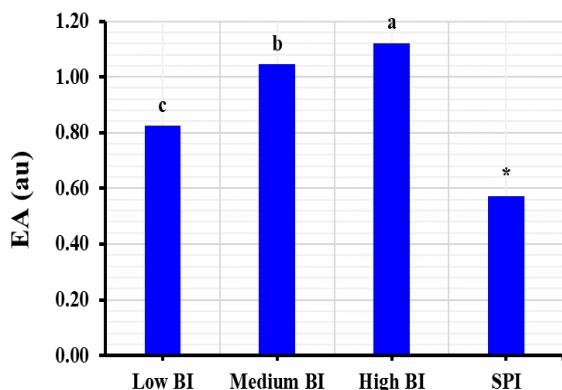


**Fig 2** Dendrogram of clustering results, based on Ward's method.

### ۳-۳- رئولوژی امولسیون

ضریب قوام ( $k$ )، شاخص رفتار جریان (n) و ویسکوزیته ظاهری ( $\eta_a$ ) (در تنش‌های برشی منتخب ۴۰، ۵۰ و ۶۰ بر ثانیه) سامانه‌های امولسیونی تثیت شده با کانژوگه‌های منتخب-SPI و محلول SPI (۱ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر محتوای پروتئین، pH=7) در شکل ۳ نشان داده شده است.

به طور کلی همه امولسیون‌های پایدار شده با کانژوگه‌های SPI-LAGG رفتار رقیق شونده با برش را به عنوان سیال غیر نیوتینی با شاخص رفتار جریان  $n < 1$  (n = ۰/۵۸ - ۰/۸۵) در تمامی سرعت‌های برشی اندازه‌گیری شده ( $0-100\text{ s}^{-1}$ ) در



**Fig 4** Emulsifying activity (EA) of SPI and SPI-LAGG conjugates with different BI (\* this treatment was not included in statistical analysis).

در شکل ۴، کانژوگاسیون مایلارد منجر به افزایش چشمگیر ظرفیت امولسیون کنندگی SPI تا حدود ۱/۹۶ برابر (سامانه امولسیونی پایدار شده با کانژوگ BI بالا) شد که با یافته‌های مطالعات قبلی مطابقت داشت [۵۷-۵۵]. به طورکلی اتصال کوالانسی پروتئین‌ها به کربوهیدرات‌ها طی فرآیند حرارتی با بهبود حلالیت [۵۸]، اصلاح آبگریزی سطحی و متعاقباً تنظیم تعادل آبدوستی-آبگریزی پروتئین [۳۱]، ظرفیت تشکیل امولسیون را بهبود می‌بخشد. در این زمینه Nooshkam و Varidi [۲۹] اظهار داشتند که افزایش آبگریزی سطحی پس از کانژوگاسیون مایلارد می‌تواند منجر به افزایش تمایل به برهمکنش‌های آبگریزی بین قطرات روغن و پروتئین‌های بین‌سطحی گردد، که اتصال مولکول‌های پروتئین به سطح قطرات روغن را تسهیل کرده و کشش بین‌سطحی را تا حد زیادی کاهش می‌دهد. در واقع تغییرات کنفورماتیونی در ساختار پروتئین گلایکه شده (یعنی باز شدن تاخوردگی پروتئین و متعاقباً بیشتر در معرض قرار گرفتن گروه‌های آبدوست و آبگریز) ساختارهای انعطاف‌پذیرتر [۶] با فرآیندهای مهاجرت، جذب و بازارایی سریع‌تر به سطح مشترک آب/روغن را در مقایسه با پروتئین گلایکه نشده فراهم می‌کنند [۵۹-۶۰].

آنالیز آماری نتایج نشان داد تفاوت قابل توجهی در فعالیت امولسیفایری کانژوگ‌های با شدت قهقهه‌ای شدن پایین، متوسط و بالا وجود داشت. بر این اساس بیشترین و کمترین میزان فعالیت امولسیفایری به ترتیب در سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با کانژوگ‌های SPI:LAGG; 1:3-30min (BI بالا) SPI:LAGG; 1:1-30min (BI پایین) مشاهده شد. اگرچه گزارش شده است که پیشرفت گستره و اکتشاف مایلارد به

تحلیل آماری نتایج نشان داد که اختلاف آماری معنی‌داری در مقادیر  $K_{\eta_a}$  و  $n$  کانژوگ‌های با شدت قهقهه‌ای شدن پایین، متوسط و بالا وجود داشت ( $p<0.05$ ). با افزایش شدت قهقهه‌ای شدن مقادیر  $K$  و  $n$  افزایش و  $n$  کاهش یافت. بر این اساس سامانه امولسیونی BI) SPI:LAGG; 1:3-30min (پایین) میزان  $n$  (۰/۵۸) و بیشترین میزان K (۰/۲۴) بالا) کمترین میزان  $n$  (۰/۰۸۵) و کمترین میزان K (۰/۰۲) پاسکال بر ثانیه) و سامانه امولسیونی BI) 30min (پایین) بیشترین میزان  $n$  (۰/۰۸۵) و کمترین میزان K (۰/۰۲) را داشت. در این رابطه Nooshkam و Madadlou همراه با تشکیل ترکیبات با وزن مولکولی بالا مقاوم در برابر جریان، منجر به افزایش ویسکوزیته می‌گردد. علاوه بر این باید در نظر داشت که حضور میزان بالاتری از جزء پلی‌ساقاریدی در سامانه امولسیونی BI) SPI:LAGG; 1:3-30min (BI بالا) از طریق اثر ازدحام مولکولی، پروتئین را مجبور به اتخاذ یک ساختار فشرده و پایدارتر نسبت به سایر همتیان خود می‌کند [۵۰]. بنابراین انتظار می‌رود ویسکوزیته ظاهری بالاتری را تحت اعمال نیروی برشی نسبت به سایر سامانه‌ها از خود بروز دهد [۵۱]. همچنین از اثر غلیظ کنندگی صمغ ژلان [۵۲] نیز نباید غافل بود که می‌تواند در افزایش ویسکوزیته سامانه‌های امولسیونی با محتوای صمغ بالاتر تأثیرگذار باشد.

### ۳-۴ - فعالیت امولسیون کنندگی و پایداری

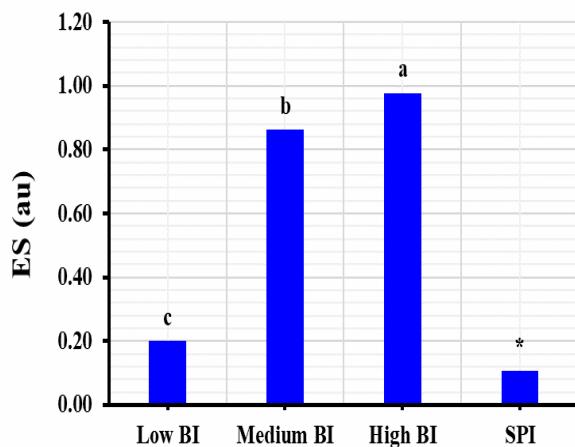
#### امولسیون

گلایکاسیون پروتئین با پلی‌ساقارید به عنوان یک روش امیدوارکننده و سریع برای بهبود ویژگی‌های امولسیون کنندگی بسیاری از پروتئین‌ها نشان داده شده است [۲۵]. فعالیت امولسیفایری<sup>۱</sup> (EA) کانژوگ‌های مایلارد و محلول SPI حرارت داده نشده در شکل ۴ نمایش داده شده است.

همانطور که انتظار می‌رفت امولسیون تهیه شده با SPI (۱ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر محتوای پروتئینی، pH=7)، فعالیت امولسیفایری ضعیفی را از خود بروز داد. این امر را می‌توان به حلایت ضعیف و ساختار فشرده و کروی SPI به دلیل پایداری کنفورماتیونی ناشی از پیوندهای دی‌سولفیدی و هیدروژنی همراه با انعطاف‌پذیری مولکولی پایین نسبت داد که بر ویژگی‌های بین‌سطحی آن تأثیر گذاشته است [۵۳، ۵۴، ۲۲].

1. Emulsifying activity

نسبت به سایر سامانه‌ها شد. همچنین باید در نظر داشت که ماهیت ساختاری صمغ ژلان نیز در بروز ظرفیت امولسیون-کنندگی قوی‌تر سامانه‌های با محتوای ژلان بیشتر تأثیرگذار است. در حقیقت حضور بخش‌های جزئی پروتئینی [۶۶] و ماهیت هیدروفوب گروه‌های آسیل [۶۷] در ساختار صمغ ژلان منجر به استفاده از این صمغ به عنوان امولسیفایر در سامانه‌های غذایی متتنوع امولسیونی گشته است [۶۸].



**Fig 5** Emulsion stability (ES) of emulsions coated with SPI and SPI-LAGG conjugates with different BI (\* this treatment was not included in statistical analysis).

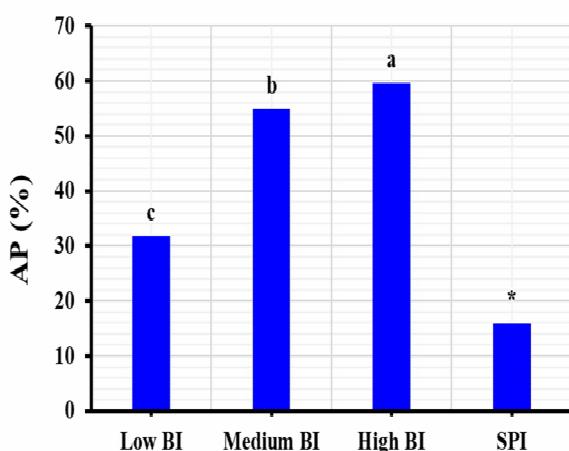
روند مشابهی در خصوص شاخص پایداری امولسیون<sup>۱</sup> (ES) سامانه‌ها مشاهده شد (شکل ۵). پایداری سامانه امولسیونی تثبیت شده با SPI حرارت ندیده به طرز چشمگیری پس از فرآیند کانژوگاسیون افزایش یافت. پایداری محیطی سامانه امولسیونی حاوی کانژوگه BI بالا (1:3-G; SPI:LAGG; BI بالا (30min بهتر از سامانه‌های دیگر بود؛ به طوری که عدد جذب بسیار بالاتری (تا حدود ۹ برابر) را در مقایسه با نمونه کنترل پس از ۳۰ دقیقه نگهداری در دمای محیط از خود نشان داد. این امر اساساً به توانایی بالای کانژوگه‌ها در تشکیل لایه ضخیم، پیوسته و ویسکوالاستیک در سطح مشترک روغن/آب نسبت داده می‌شود [۱]؛ به نحویکه بخش پروتئینی بر روی سطوح هیدروفوب لنگر می‌اندازد و بخش پلی‌ساقاریدی از طریق تشکیل شبکه خود آرا در فضای بین‌سطحی [۶۹] و ماز و کار الکترو-استریکی (مانع特 فضایی قوی ناشی از اندازه بزرگ و آبدوستی مولکول پلی‌ساقارید) [۶۰-۶۱] از تجمع قطرات روغن جلوگیری می‌کند. با توجه به نتایج حاصل از

سمت تولید ترکیبات نهایی می‌تواند بر خواص عملکردی پروتئین‌ها تأثیر منفی گذارد [۶۱]، اما به نظر می‌رسد در پژوهش حاضر بیشینه میزان تشکیل این ترکیبات به حدی نبوده است که منجر به اثرات سوء در ویژگی‌های سامانه‌های امولسیونی گردد. در واقع همانطور که پیش‌تر ذکر شد، واکنش مایلارد تحت شرایط ملایم و کنترل شده می‌تواند منجر به بهبود خواص تکنولوژیکی-عملکردی پروتئین‌ها گردد. بدین منظور تنظیم شرایط واکنش در این مطالعه (اعم از pH، زمان، دما، نسبت غلاظت پروتئین به پلی‌ساقارید) به گونه‌ای انتخاب شده است که سعی بر تشکیل گلیکوکانژوگمهای با ویژگی‌های بهبود یافته همراه با حداقل تشکیل ترکیبات با ویژگی‌های نامطلوب و همچنین کنترل واکنش مایلارد و توقف آن در مراحل اولیه باشد. آزمایش‌های مقدماتی نشان داد که غلاظت‌های بالاتر ژلان (بیش از ۰/۳ درصد وزنی- حجمی) منجر به تشکیل محلول‌های بسیار ویسکوز با ساختارهای ژل مانند و زمان حرارت دهی طولانی مدت (بیش از ۹۰ دقیقه) در ۹۰ درجه سانتی‌گراد منجر به تشکیل محلول‌های کانژوگه با رنگ قهوه‌ای شدید می‌شود (داده‌ها نشان داده نشده است) که نامطلوب بود. همچنین استفاده از پلی‌ساقاریدهای مانند ژلان در مقایسه با مونو و دی‌ساقاریدها به علت قدرت احیاکنندگی کمتر و ممانعت فضایی قوی‌تر منجر به محدودیت بیش‌تر در توسعه واکنش مایلارد، تغییرات رنگ بیش از حد و پلی‌مریزاسیون پروتئین‌ها می‌گردد [۱۰]. علاوه بر آن باید در نظر داشت که عوامل متعددی بر ویژگی امولسیفایری پروتئین‌ها تأثیرگذار هستند.

اولین قدم برای بروز ویژگی امولسیون‌کنندگی مطلوب، حلالیت کانژوگه در فاز پیوسته امولسیون است [۶۲]. در حقیقت حلالیت پروتئین یک پیش شرط مهم برای تشکیل فیلم است زیرا برای مهاجرت سریع و جذب بر روی فصل مشترک آب/روغن حیاتی می‌باشد [۶۳]. به نظر می‌رسد افزایش احتمال اتصال کووالانسی صمغ ژلان با وزن مولکولی بالا به پروتئین در سامانه SPI:LAGG; 1:1-30min BI (پایین) منجر به تشکیل گلیکوکانژوگمهای سنجین‌تر با حلالیت کمتر نسبت به سایر جفت‌ها شده است [۶۴] که احتمالاً سرعت حرکت به فصل مشترک را در مقایسه با سایر کانژوگه‌ها بیشتر تحت تأثیر قرار داده است [۶۵-۶۳] و متعاقباً منجر به درصد پروتئین جذب شده کمتری به فضای بین‌سطحی سامانه مذکور

1. Emulsion stability

SPI:LAGG; BI (بالا)، SPI:LAGG; 1:3-30min SPI:LAGG; 1:1-30min BI (متوسط) و SPI:LAGG; 1:2-30min BI (پایین) به طور میانگین به ترتیب ۵۹/۶۳ درصد، ۵۴/۸۱ درصد و ۳۱/۸۵ درصد جذب پروتئین به فصل مشترک روغن/آب داشتند که تأیید کننده مشاهدات حاصل از آزمون فعالیت امولسیون کنندگی و پایداری سامانه‌ها بود. باید در نظر داشت که ویسکوزیته بالاتر در سامانه‌های امولسیونی با شدت قهوهای شدن بیشتر (شکل ۳) زمان لازم برای جذب پروتئین را فراهم می‌کند [۷۲]. علاوه بر آن افزایش بار منفی سامانه‌های امولسیونی محتوى صمع ژلان بالاتر، با افزایش دافعه الکترواستاتیک بین پولیمرها منجر به رانده شدن قوی‌تر پروتئین‌ها به فضای بین‌سطحی می‌گردد. همچنین لازم به ذکر است که میزان پروتئین جذب شده به فضای بین‌سطحی به سطح ویژه ذرات روغن نیز بستگی دارد [۷۳]. پایین‌تر بودن فعالیت بین‌سطحی، ویسکوزیته و همچنین ممانعت الکترواستریکی سامانه‌های امولسیونی حاوی کانژوگه با شدت قهوهای شدن کمتر، احتمالاً با بهم پیوستن ذرات منجر به تشکیل قطراتی با اندازه بزرگ‌تر و متعاقباً سطح کمتر نسبت به سایر سامانه‌ها شده است و در نتیجه منجر به قرارگیری مقدار پروتئین کمتری بر سطح ذرات سامانه‌های مذکور شد [۷۳].



**Fig 6** Adsorbed protein content (AP%) in emulsions stabilized by SPI and SPI-LAGG conjugates with different BI (\* this treatment was not included in statistical analysis).

### ۳-۶- پایداری حرارتی امولسیون

سامانه‌های امولسیونی بر پایه پروتئین ممکن است تحت تأثیر انواع مختلفی از فرآیندهای حرارتی از تولید تا مصرف قرار گیرند. از طرفی دماهای بالا ممکن است به پروتئین‌ها آسیب

این پژوهش، پایداری سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با کانژوگه‌های با شدت قهوهای شدن قوی‌تر، بالاتر بود؛ بطوريکه بیشترین و کمترین میزان پایداری به ترتیب در سامانه‌های امولسیونی SPI:LAGG; 1:3-30min BI (بالا) و SPI:LAGG; 1:1-30min BI (پایین) مشاهده شد. این امر اساساً به ویسکوزیته بالاتر سامانه‌های با شدت قهوهای شدن بیشتر نسبت داده می‌شود (شکل ۳). افزایش ویسکوزیته فاز پیوسته امولسیون منجر به تأخیر در حرکت براونی قطرات و درنتیجه کاهش فرکанс برخورد قطره - قطره و متعاقباً بهبود پایداری امولسیون می‌گردد [۳].

### ۳-۵- پروتئین جذب شده

درصد پروتئین جذب شده<sup>۱</sup> (AP%) به فصل مشترک سامانه‌های امولسیونی پایدار شده با گلیکوکانژوگه‌های مایلارد و محلول SPI حرارت داده نشده در شکل ۶ گزارش داده شده است. قابل توجه است که روند مشابهی در نتایج حاصل از آزمون‌های ویژگی امولسیفاری و درصد پروتئین جذب شده نمونه‌ها مشاهده شد. کمترین درصد جذب پروتئین مربوط به سامانه امولسیونی ثبت شده با SPI طبیعی بود (۱۵/۹۳ درصد). کانژوگاسیون مایلارد منجر به افزایش قابل توجه درصد جذب پروتئین از ۱۵/۹۳ درصد (نمونه کنترل) به حدود ۶۰ SPI:LAGG; 1:3-30min درصد در سامانه امولسیونی (بالا) شد که با نتایج حاصل از پژوهش Ullah و همکاران [۷۰] مطابقت داشت. همانطور که پیش‌تر ذکر شد، پروتئین‌ها به واسطه گلایکاسیون با پلی‌ساقاریدها معمولاً کارایی امولسیفاری خود را از طریق افزایش حلالت، غلظت مؤثره و تحرك قابل توجه در فاز آبی همراه با القای تغییرات کنفورماتیونی بهبود می‌بخشدند. این شرایط می‌تواند ساختارهای انعطاف‌پذیرتر با نرخ مهاجرت و جذب سریع‌تر به سطح مشترک روغن/آب را در مقایسه با پروتئین‌های طبیعی فراهم کند [۱۲]. در توافق با نتایج ما، Ping-Ping و همکاران [۷۱] نیز مقدار پروتئین جذب شده بالاتری را در فصل مشترک سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با کانژوگه‌های مایلارد ایزوله پروتئین آب‌پنیر- پلی‌ساقارید میوه شاهنوت در مقایسه با آنهایی که با پروتئین پایدار شده بودند، گزارش کردند. با افزایش شدت قهوهای شدن، درصد جذب پروتئین افزایش یافت. بر این اساس سامانه‌های امولسیونی

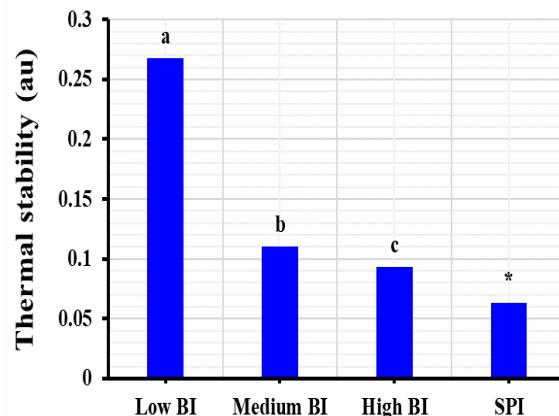
1. Adsorbed protein (%)

متصل شده به پروتئین (دافعه هیدراسیونی) و همچنین ممانعت فضایی قوی ناشی از جزء پلی‌ساقاریدی (بخصوص پلی‌ساقاریدهای با وزن مولکولی بالا) و به دنبال آن با کاهش برهمکنش‌های هیدروفوب- هیدروفوب، احتمال آگلومریزاسیون کاهش می‌یابد که منجر به افزایش پایداری حرارتی خواهد شد [۷۶-۷۷]. لازم به ذکر است که پلی‌ساقاریدهای آئینونی می‌توانند پایداری حرارتی پروتئین‌های کانژوگه شده را از طریق هر دو ممانعت فضایی و الکترواستاتیک افزایش دهند و در نتیجه از تجمع مولکول‌های پروتئین باز شده در طول واکنش مایلارد جلوگیری کنند [۲۵]. مطابق با نتایج جدول آنالیز واریانس اختلاف آماری معنی‌داری بین پایداری حرارتی سامانه‌های امولسیونی با شدت قهقهه‌ای شدن متفاوت وجود داشت ( $p < 0.05$ ). با افزایش شدت قهقهه‌ای شدن پایداری حرارتی امولسیون‌ها کاهش یافت؛ بر این اساس بیشترین و کمترین میزان پایداری حرارتی به ترتیب در سامانه‌های امولسیونی SPI:LAGG; 1:1-30min (پایین) و SPI:LAGG; 1:3-30 (BI بالا) مشاهده شد. همانطور که پیش‌تر ذکر شد، مولکول‌های پروتئینی در سامانه SPI:LAGG; 1:3-30min احتمالاً از کمترین میزان اتصال با مولکول‌های صفحه ژلان در مقایسه با سایر سامانه‌ها برخوردار بودند (به بخش ۱-۳ مراجعه شود). بنابراین نقاط بدون پوشش بیشتری در طول زنجیره‌های پروتئینی سامانه مذکور وجود داشت. افزایش برهمکنش‌های هیدروفوییک بین نواحی بدون پوشش هیدروفوب منجر به پایداری حرارتی کمتر سامانه امولسیونی فوق نسبت به سایر سامانه‌ها در طول تیمار حرارت دهی شد [۲۵]. این درحالی است که افزایش جزء کربوهیدراتی متصل به پروتئین در سامانه SPI:LAGG; 1:1-30min ثبات هیدرودینامیک و استریکی بهتری ایجاد کرد و در نتیجه مانع از نزدیک شدن ذرات روغن به یکدیگر شد [۳].

#### ۴- نتیجه‌گیری

این مطالعه با هدف بررسی اثر شدت قهقهه‌ای شدن بر خواص بین‌سطحی، پایداری حرارتی و رفتار رئولوژیکی سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با کانژوگه‌های ایزوله پروتئین سویا- صفحه ژلان کم آسیل و مقایسه آنها با سامانه‌هایی که با پروتئین طبیعی پایدار شده بودند، انجام شد. کانژوگاسیون مایلارد تأثیر

برساند و منجر به رسوب و از دست دادن ساختار همراه با کاهش ارزش غذایی شود [۱۰]. پایداری حرارتی سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با کانژوگه‌های مایلارد و SPI طبیعی در شکل ۷ به تصویر کشیده شده است.



**Fig 7** Thermal stability of emulsions stabilized by SPI and SPI-LAGG conjugates with different BI (\* this treatment was not included in statistical analysis).

سامانه امولسیونی پایدار شده با SPI طبیعی عدد جذب پایینی را به خود اختصاص داد که گواه بر پایداری حرارتی ضعیف سامانه مذکور بود. کانژوگاسیون مایلارد منجر به بهبود قابل توجه پایداری حرارتی امولسیون‌ها شد؛ در این میان سامانه امولسیونی SPI:LAGG; 1:1-30min (BI پایین) بهتر از سایر همتایان خود بود به طوریکه میزان جذب تا حدود ۴ برابر نسبت به نمونه کنترل افزایش یافت. در نتایج ما، Setiowati و همکاران [۷۴] نیز افزایش پایداری حرارتی سامانه امولسیونی پایدار شده با کانژوگه‌های مایلارد ایزوله پروتئین آب‌پنیر-پکتین را در مقایسه با سامانه ثبت شده با پروتئین گزارش کردند. دناتوراسیون مولکول‌های کروی پروتئین طی تیمار حرارتی منجر به در معرض قرار گرفتن گروههای سولفیدریل آزاد و آب‌گریز می‌گردد که می‌توانند تجمع قطرات را از طریق پیوندهای آب‌گریز و دی سولفیدی بین پروتئین‌های واقع در سطح دو قطره مجاور تسهیل کنند [۷۵]. این درحالی است که کانژوگاسیون زنجیره‌های گلیکان به پروتئین‌ها می‌تواند خواص تجمع حرارتی آنها را به خوبی تحت تأثیر قرار دهد. واکنش مایلارد اغلب با بهبود پایداری حرارتی پروتئین‌ها همراه است. افزایش دمای دناتوراسیون کانژوگه‌های پروتئینی و دافعه فضایی افزایش یافته بین قطرات روغن به دلیل ظرفیت بالای هیدراته شدن کربوهیدرات‌های

- Agricultural and Food Chemistry*, 60(38), 9754-9762.
- [5] Wen, C., Zhang, J., Qin, W., Gu, J., Zhang, H., Duan, Y., & Ma, H. 2020. Structure and functional properties of soy protein isolate-lentinan conjugates obtained in Maillard reaction by slit divergent ultrasonic assisted wet heating and the stability of oil-in-water emulsions. *Food Chemistry*, 331, 127374.
- [6] Naik, R. R., Wang, Y., & Selomulya, C. 2021. Improvements of plant protein functionalities by Maillard conjugation and Maillard reaction products. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*, 1-26. doi:10.1080/10408398.2021.1910139
- [7] Boostani, S., Aminlari, M., Moosavinasab, M., Niakosari, M., & Mesbahi, G. 2017. Fabrication and characterisation of soy protein isolate-grafted dextran biopolymer: A novel ingredient in spray-dried soy beverage formulation. *International Journal of Biological Macromolecules*, 102, 297-307.
- [8] Ma, X., Chen, W., Yan, T., Wang, D., Hou, F., Miao, S., & Liu, D. 2020. Comparison of citrus pectin and apple pectin in conjugation with soy protein isolate (SPI) under controlled dry-heating conditions. *Food Chemistry*, 309, 125501.
- [9] Ma, X., Hou, F., Zhao, H., Wang, D., Chen, W., Miao, S., & Liu, D. 2020. Conjugation of soy protein isolate (SPI) with pectin by ultrasound treatment. *Food Hydrocolloids*, 108, 106056.
- [10] de Oliveira, F. C., Coimbra, J. S. d. R., de Oliveira, E. B., Zuñiga, A. D. G., & Rojas, E. E. G. 2016. Food Protein-polysaccharide Conjugates Obtained via the Maillard Reaction: A Review. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*, 56(7), 1108-1125. doi:10.1080/10408398.2012.755669
- [11] Davidov-Pardo, G., Pérez-Ciordia, S., Marín-Arroyo, M. R., & McClements, D. J. 2015. Improving resveratrol bioaccessibility using biopolymer nanoparticles and complexes: impact of protein-carbohydrate Maillard conjugation. *Journal of agricultural and food chemistry*, 63(15), 3915-3923.
- [12] Nooshkam, M., & Varidi, M. 2021. Physicochemical stability and gastrointestinal fate of β-carotene-loaded oil-in-water emulsions stabilized by whey protein isolate-low acyl gellan gum conjugates. *Food Chemistry*, 347, 129079.

چشمگیری بر خواص بین‌سطحی سامانه‌های امولسیونی داشت. بهبود ویژگی‌های امولسیون کنندگی، درصد پروتئین جذب شده به فضای بین‌سطحی، پایداری حرارتی و ویسکوزیته ظاهری در همه سامانه‌های امولسیونی ثبت شده با کانژوگه‌های پروتئین-ژلان در مقایسه با نمونه کنترل مشاهده شد. در مطالعه حاضر بیشینه میزان تشکیل ترکیبات نهایی به حدی نبوده است که منجر به اثرات سوء در ویژگی‌های عملکردی سامانه‌های امولسیونی گردد. کانژوگه‌های موجود در سامانه با شدت قهقهه شدن بیشتر منجر به تشکیل و ثبت امولسیون‌هایی با کارایی بالاتر (به استثنای پایداری حرارتی) در مقایسه با سایر همتایان خود شد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت با هدایت واکنش مایلارد به سمت شرایط ملایم و کنترل شده (اعم از pH, دما، زمان، نسبت و نوع پروتئین و پلی‌ساقارید انتخابی) می‌توان با به حداقل رساندن تشکیل ترکیبات نهایی منجر به بهبود ویژگی‌های تکنوتکنیکی-عملکردی پروتئین‌ها شد و از آنها به عنوان افزودنی‌هایی بر پایه غذا در صنعت مواد غذایی استفاده کرد.

## ۵- تقدیر و تشکر

نگارندگان این پژوهش از معاونت پژوهشی دانشگاه فردوسی مشهد به دلیل حمایت مالی در اجرای این پژوهه تشکر و قدردانی می‌کنند (کد طرح ۳/۵۲۹۷۱).

## ۶- منابع

- [1] Kutzli, I., Weiss, J., & Gibis, M. 2021. Glycation of Plant Proteins Via Maillard Reaction: Reaction Chemistry, Technofunctional Properties, and Potential Food Application. *Foods*, 10(2). doi:10.3390/foods10020376.
- [2] Mu, L., ZHao, H., ZHao, M., Cui, C., & Liu, L. 2011. Physicochemical properties of soy protein isolates-acacia gum conjugates. *Czech Journal of Food Sciences*, 29(2), 129-136.
- [3] O'Regan, J., & Mulvihill, D. M. 2010. Heat stability and freeze-thaw stability of oil-in-water emulsions stabilised by sodium caseinate-maltodextrin conjugates. *Food Chemistry*, 119(1), 182-190.
- [4] Liu, G., & Zhong, Q. 2012. Glycation of whey protein to provide steric hindrance against thermal aggregation. *Journal of*

- [23] Wang, Y., Zhang, A., Wang, X., Xu, N., & Jiang, L. 2020. The radiation assisted-Maillard reaction comprehensively improves the freeze-thaw stability of soy protein-stabilized oil-in-water emulsions. *Food Hydrocolloids*, 103, 105684.
- [24] Niu, F., Zhou, J., Niu, D., Wang, C., Liu, Y., Su, Y., & Yang, Y. 2015. Synergistic effects of ovalbumin/gum arabic complexes on the stability of emulsions exposed to environmental stress. *Food Hydrocolloids*, 47, 14-20.
- [25] Nooshkam, M., Varidi, M., & Verma, D. K. 2020. Functional and biological properties of Maillard conjugates and their potential application in medical and food: A review. *Food Research International*, 131, 109003.
- [26] Bradbeer, J. F., Hancocks, R., Spyropoulos, F., & Norton, I. T. 2014. Self-structuring foods based on acid-sensitive low and high acyl mixed gellan systems to impact on satiety. *Food Hydrocolloids*, 35, 522-530.
- [27] Vilela, J. A. P., & da Cunha, R. L. 2016. High acyl gellan as an emulsion stabilizer. *Carbohydrate polymers*, 139, 115-124.
- [28] Morris, E. R., Nishinari, K., & Rinaudo, M. 2012. Gelation of gellan—a review. *Food Hydrocolloids*, 28(2), 373-411.
- [29] Nooshkam, M., & Varidi, M. 2020. Whey protein isolate-low acyl gellan gum Maillard-based conjugates with tailored technological functionality and antioxidant activity. *International Dairy Journal*, 109, 104783.
- [30] Guan, J. J., Zhang, T. B., Hui, M., Yin, H. C., Qiu, A. Y., & Liu, X. Y. 2011. Mechanism of microwave-accelerated soy protein isolate-saccharide graft reactions. *Food Research International*, 44(9), 2647-2654.
- [31] Nooshkam, M., & Madadlou, A. 2016. Maillard conjugation of lactulose with potentially bioactive peptides. *Food Chemistry*, 192, 831-836.
- [32] Alfred, R., Fun, T. S., Tahir, A., On, C. K., & Anthony, P. 2014. Concepts labeling of document clusters using a hierarchical agglomerative clustering (hac) technique. In *The 8th International Conference on Knowledge Management in Organizations* (pp. 263-272). Springer, Dordrecht.
- [13] Zhang, Z., Chen, W., Zhou, X., Deng, Q., Dong, X., Yang, C., & Huang, F. 2021. Astaxanthin-loaded emulsion gels stabilized by Maillard reaction products of whey protein and flaxseed gum: Physicochemical characterization and in vitro digestibility. *Food Research International*, 144, 110321.
- [14] Su, J., Guo, Q., Chen, Y., Dong, W., Mao, L., Gao, Y., & Yuan, F. 2020. Characterization and formation mechanism of lutein pickering emulsion gels stabilized by  $\beta$ -lactoglobulin-gum arabic composite colloidal nanoparticles. *Food Hydrocolloids*, 98, 105276.
- [15] Boye, J., Zare, F., & Pletch, A. 2010. Pulse proteins: Processing, characterization, functional properties and applications in food and feed. *Food research international*, 43(2), 414-431.
- [16] Kaur, M., & Singh, N. 2007. Characterization of protein isolates from different Indian chickpea (*Cicer arietinum* L.) cultivars. *Food Chemistry*, 102(1), 366-374.
- [17] González, A. D., Frostell, B., & Carlsson-Kanyama, A. 2011. Protein efficiency per unit energy and per unit greenhouse gas emissions: potential contribution of diet choices to climate change mitigation. *Food policy*, 36(5), 562-570.
- [18] Modgil, R., Tanwar, B., Goyal, A., & Kumar, V. 2021. Soybean (*Glycine max*). In *Oilseeds: Health Attributes and Food Applications* (pp. 1-46). Springer, Singapore.
- [19] Molina, E., Papadopoulou, A., & Ledward, D. A. 2001. Emulsifying properties of high pressure treated soy protein isolate and 7S and 11S globulins. *Food Hydrocolloids*, 15(3), 263-269.
- [20] Tang, C. H. 2019. Nanostructured soy proteins: Fabrication and applications as delivery systems for bioactives (a review). *Food Hydrocolloids*, 91, 92-116.
- [21] Tian, S., Chen, J. I. E., & Small, D. M. 2011. Enhancement OF Solubility And Emulsifying Properties Of Soy PROTEIN ISOLATES BY GLUCOSE Conjugation. *Journal of Food Processing and Preservation*, 35(1), 80-95.
- [22] Mozafarpour, R., Koocheki, A., Milani, E., & Varidi, M. 2019. Extruded soy protein as a novel emulsifier: Structure, interfacial activity and emulsifying property. *Food Hydrocolloids*, 93, 361-373.

- model system. *Food Chemistry*, 133(3), 960-968.
- [42] O'Brien, J., Morrissey, P. A., & Ames, J. M. 1989. Nutritional and toxicological aspects of the Maillard browning reaction in foods. *Critical Reviews in Food Science & Nutrition*, 28(3), 211-248.
- [43] Yáñez, D. A. C., Gagneten, M., Leiva, G. E., & Malec, L. S. 2018. Antioxidant activity developed at the different stages of Maillard reaction with milk proteins. *LWT*, 89, 344-349.
- [44] Guan, J. J., Qiu, A. Y., Liu, X. Y., Hua, Y. F., & Ma, Y. H. 2006. Microwave improvement of soy protein isolate-saccharide graft reactions. *Food chemistry*, 97(4), 577-585.
- [45] Nooshkam, M., Falah, F., Zareie, Z., Tabatabaei Yazdi, F., Shahidi, F., & Mortazavi, S. A. 2019. Antioxidant potential and antimicrobial activity of chitosan-inulin conjugates obtained through the Maillard reaction. *Food Science and Biotechnology*, 28(6), 1861-1869.
- [46] Nooshkam, M., Varidi, M., & Bashash, M. 2019. The Maillard reaction products as food-born antioxidant and antibrowning agents in model and real food systems. *Food chemistry*, 275, 644-660.
- [47] Consoli, L., Dias, R. A. O., Rabelo, R. S., Furtado, G. F., Sussulini, A., Cunha, R. L., & Hubinger, M. D. 2018. Sodium caseinate-corn starch hydrolysates conjugates obtained through the Maillard reaction as stabilizing agents in resveratrol-loaded emulsions. *Food Hydrocolloids*, 84, 458-472.
- [48] Wen, C., Zhang, J., Qin, W., Gu, J., Zhang, H., Duan, Y., & Ma, H. 2020. Structure and functional properties of soy protein isolate-lentinan conjugates obtained in Maillard reaction by slit divergent ultrasonic assisted wet heating and the stability of oil-in-water emulsions. *Food Chemistry*, 331, 127374.
- [49] Sun, T., Xu, H., Zhang, H., Ding, H., Cui, S., Xie, J., . . . Hua, X. 2018. Maillard reaction of oat  $\beta$ -glucan and the rheological property of its amino acid/peptide conjugates. *Food Hydrocolloids*, 76, 30-34.
- [50] Álvarez, C., García, V., Rendueles, M., & Díaz, M. 2012. Functional properties of isolated porcine blood proteins modified by Maillard's reaction. *Food Hydrocolloids*, 28(2), 267-274.
- [33] Nasrollahzadeh, F., Varidi, M., Koocheki, A., & Hadizadeh, F. 2017. Effect of microwave and conventional heating on structural, functional and antioxidant properties of bovine serum albumin-maltodextrin conjugates through Maillard reaction. *Food Research International*, 100, 289-297.
- [34] Pearce, K. N., & Kinsella, J. E. 1978. Emulsifying properties of proteins: evaluation of a turbidimetric technique. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 26(3), 716-723. doi:10.1021/jf60217a041
- [35] Chen, W., Liang, G., Li, X., He, Z., Zeng, M., Gao, D., . . . Chen, J. 2019. Impact of soy proteins, hydrolysates and monoglycerides at the oil/water interface in emulsions on interfacial properties and emulsion stability. *Colloids and Surfaces B: Biointerfaces*, 177, 550-558.
- [36] Zhou, Y., Teng, F., Tian, T., Sami, R., Wu, C., Zhu, Y., . . . Li, Y. 2020. The impact of soy protein isolate-dextran conjugation on capsicum oleoresin (*Capsicum annuum* L.) nanoemulsions. *Food Hydrocolloids*, 108, 105818.
- [37] Setiowati, A. D., Saeedi, S., Wijaya, W., & Van der Meeren, P. 2017. Improved heat stability of whey protein isolate stabilized emulsions via dry heat treatment of WPI and low methoxyl pectin: Effect of pectin concentration, pH, and ionic strength. *Food Hydrocolloids*, 63, 716-726.
- [38] Kim, J. S. 2013. Antioxidant activity of Maillard reaction products derived from aqueous and ethanolic glucose-glycine and its oligomer solutions. *Food Science and Biotechnology*, 22(1), 39-46.
- [39] Ajandouz, E. H., Tchiakpe, L. S., Ore, F. D., Benajiba, A., & Puigserver, A. 2001. Effects of pH on Caramelization and Maillard Reaction Kinetics in Fructose-Lysine Model Systems. *Journal of Food Science*, 66(7), 926-931.
- [40] Lerttitikul, W., Benjakul, S., & Tanaka, M. 2007. Characteristics and antioxidative activity of Maillard reaction products from a porcine plasma protein-glucose model system as influenced by pH. *Food Chemistry*, 100(2), 669-677.
- [41] Jiang, Z., & Brodkorb, A. 2012. Structure and antioxidant activity of Maillard reaction products from  $\alpha$ -lactalbumin and  $\beta$ -lactoglobulin with ribose in an aqueous

- Controlled glycation of milk proteins and peptides: Functional properties. *International Dairy Journal*, 67, 16-34.
- [61] Le, T. T., Holland, J. W., Bhandari, B., Alewood, P. F., & Deeth, H. C. 2013. Direct evidence for the role of Maillard reaction products in protein cross-linking in milk powder during storage. *International Dairy Journal*, 31(2), 83-91.
- [62] Caballero, S., & Davidov-Pardo, G. 2021. Comparison of legume and dairy proteins for the impact of Maillard conjugation on nanoemulsion formation, stability, and lutein color retention. *Food Chemistry*, 338, 128083.
- [63] Mu, L., Zhao, H., Zhao, M., Cui, C., & Liu, L. 2011. Physicochemical properties of soy protein isolates-acacia gum conjugates. *Czech Journal of Food Sciences*, 29(2), 129-136.
- [64] Syll, O., Khaloufi, S., Méjean, S., & Schuck, P. 2016. The effects of total protein/total solid ratio and pH on the spray drying process and rehydration properties of soy powder. *Powder Technology*, 289, 60-64.
- [65] Benelhadj, S., Gharsallaoui, A., Degraeve, P., Attia, H., & Ghorbel, D. 2016. Effect of pH on the functional properties of Arthrospira (Spirulina) platensis protein isolate. *Food Chemistry*, 194, 1056-1063.
- [66] Ishii, T., Matsumiya, K., Aoshima, M., & Matsumura, Y. 2018. Microgelation imparts emulsifying ability to surface-inactive polysaccharides—bottom-up vs top-down approaches. *npj Science of Food*, 2(1), 15.
- [67] Fasolin, L. H., Picone, C. S. F., Santana, R. C., & Cunha, R. L. 2013. Production of hybrid gels from polysorbate and gellan gum. *Food Research International*, 54(1), 501-507.
- [68] Jiang, Y., Zhang, C., Yuan, J., Wu, Y., Li, F., I. N. Waterhouse, G., . . . Huang, Q. 2021. Exploiting the robust network structure of zein/low-acyl gellan gum nanocomplexes to create Pickering emulsion gels with favorable properties. *Food Chemistry*, 349, 129112.
- [69] Cai, B., & Ikeda, S. 2016. Effects of the conjugation of whey proteins with gellan polysaccharides on surfactant-induced competitive displacement from the air-water interface. *Journal of Dairy Science*, 99(8), 6026-6035.
- [51] Xi, C., Kang, N., Zhao, C., Liu, Y., Sun, Z., & Zhang, T. 2020. Effects of pH and different sugars on the structures and emulsification properties of whey protein isolate-sugar conjugates. *Food Bioscience*, 33, 100507.
- [52] Zhu, Q., Gao, J., Han, L., Han, K., Wei, W., Wu, T., . . . Zhang, M. 2021. Development and characterization of novel bigels based on monoglyceride-beeswax oleogel and high acyl gellan gum hydrogel for lycopene delivery. *Food Chemistry*, 365, 130419.
- [53] Li, R., Cui, Q., Wang, G., Liu, J., Chen, S., Wang, X., . . . Jiang, L. 2019. Relationship between surface functional properties and flexibility of soy protein isolate-glucose conjugates. *Food Hydrocolloids*, 95, 349-357.
- [54] Li, R., Wang, X., Liu, J., Cui, Q., Wang, X., Chen, S., & Jiang, L. 2019. Relationship between Molecular Flexibility and Emulsifying Properties of Soy Protein Isolate-Glucose Conjugates. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 67(14), 4089-4097.
- [55] Ai, M., Xiao, N., & Jiang, A. 2021. Molecular structural modification of duck egg white protein conjugates with monosaccharides for improving emulsifying capacity. *Food Hydrocolloids*, 111, 106271.
- [56] Wang, C., Li, J., Li, X., Chang, C., Zhang, M., Gu, L., . . . Yang, Y. 2019. Emulsifying properties of glycation or glycation-heat modified egg white protein. *Food Research International*, 119, 227-235.
- [57] Wang, Y., Gan, J., Li, Y., Nirasawa, S., & Cheng, Y. 2019. Conformation and emulsifying properties of deamidated wheat gluten-maltodextrin/citrus pectin conjugates and their abilities to stabilize β-carotene emulsions. *Food Hydrocolloids*, 87, 129-141.
- [58] Mu, L., Zhao, H., Zhao, M., Cui, C., & Liu, L. 2011. Physicochemical properties of soy protein isolates-acacia gum conjugates. *Czech Journal of Food Sciences*, 29(2), 129-136.
- [59] Diftis, N., & Kiosseoglou, V. 2003. Improvement of emulsifying properties of soybean protein isolate by conjugation with carboxymethyl cellulose. *Food Chemistry*, 81(1), 1-6.
- [60] O'Mahony, J. A., Drapala, K. P., Mulcahy, E. M., & Mulvihill, D. M. 2017.

- adsorption and functions in oil-in-water emulsion. *Food Hydrocolloids*, 43, 137-145.
- [74] Diah Setiowati, A., Rwigamba, A., & Van der Meeren, P. 2019. The influence of degree of methoxylation on the emulsifying and heat stabilizing activity of whey protein-pectin conjugates. *Food Hydrocolloids*, 96, 54-64.
- [75] McClements, D. J. 2015. *Food emulsions: principles, practices, and techniques*. CRC press.
- [76] Zha, F., Dong, S., Rao, J., & Chen, B. 2019. Pea protein isolate-gum Arabic Maillard conjugates improves physical and oxidative stability of oil-in-water emulsions. *Food Chemistry*, 285, 130-138.
- [77] Xu, C.-h., Yang, X.-q., Yu, S.-j., Qi, J.-r., Guo, R., Sun, W.-W., . . . Zhao, M.-M. 2010. The effect of glycosylation with dextran chains of differing lengths on the thermal aggregation of  $\beta$ -conglycinin and glycinin. *Food Research International*, 43(9), 2270-2276.
- [70] Ullah, S. F., Khan, N. M., Ali, F., Ahmad, S., Khan, Z. U., Rehman, N., . . . & Muhammad, N. 2019. Effects of Maillard reaction on physicochemical and functional properties of walnut protein isolate. *Food science and biotechnology*, 28(5), 1391-1399.
- [71] Ping-Ping, W., Wen-Duo, W., Chun, C., Xiong, F., & Rui-Hai, L. 2020. Effect of Fructus Mori. bioactive polysaccharide conjugation on improving functional and antioxidant activity of whey protein. *International journal of biological macromolecules*, 148, 761-767.
- [72] Makri, E. A., & Doxastakis, G. I. 2006. Study of emulsions and foams stabilized with Phaseolus vulgaris or Phaseolus coccineus with the addition of xanthan gum or NaCl. *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 86(12), 1863-1870.
- [73] Zhao, Q., Long, Z., Kong, J., Liu, T., Sun-Waterhouse, D., & Zhao, M. 2015. Sodium caseinate/flaxseed gum interactions at oil–water interface: Effect on protein



## The impact of browning intensity on interfacial properties of gellan gum-soy protein conjugate obtained through the Maillard reaction

Lavaei, Y.<sup>1</sup>, Varidi, M.<sup>2\*</sup>, Nooshkam, M.<sup>3</sup>

1. Master Student, Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.
2. Associate Professor, Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.
3. Postdoctoral researcher, Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

### ARTICLE INFO

### ABSTRACT

**Article History:**

Received 2021/12/26

Accepted 2022/02/22

**Keywords:**

Interfacial activity,  
Soy protein,  
Gellan gum,  
Maillard conjugate,  
Browning intensity.

**DOI:** 10.52547/fsct.19.124.1

**DOR:** 20.1001.1.20088787.1401.19.124.6.3

\*Corresponding Author E-Mail:  
[m.varidi@um.ac.ir](mailto:m.varidi@um.ac.ir)

This study was aimed to investigate the effect of Maillard reaction browning intensity (BI) on the interfacial properties of emulsion systems stabilized by soy protein isolate. The covalent bonding between soy protein isolate and gellan gum was confirmed by the BI and then the resulting protein-polysaccharide conjugates were classified into three low, medium, and high BI clusters using Hierarchical Agglomerative Clustering (HAC) method. Next, the emulsification properties (emulsifying capacity, emulsion stability, and the percentage of adsorbed protein), thermal stability, and rheological behavior of emulsion systems stabilized by the above clusters were evaluated. The emulsifying capacity and emulsion stability were increased more efficiently by the high BI soy protein isolate-gellan conjugate, showing its faster migration and absorption rate, and consequently higher percentage of absorbed protein to the interface, and also form a thicker, cohesive, and viscoelastic interfacial layer along with more steric repulsion at its oil/water interface. In addition, the apparent viscosity of emulsions in the presence of high BI conjugate was significantly higher than the systems stabilized by other conjugates ( $p<0.05$ ). However, due to the more unmasked hydrophobic patches of the high BI conjugated protein, the thermal stability of its emulsion was lower compared to other counterparts. Therefore, the Maillard reaction under mild and controlled conditions along with minimal final compounds formation can improve the interfacial properties of soy protein to improve its application in the food industry.